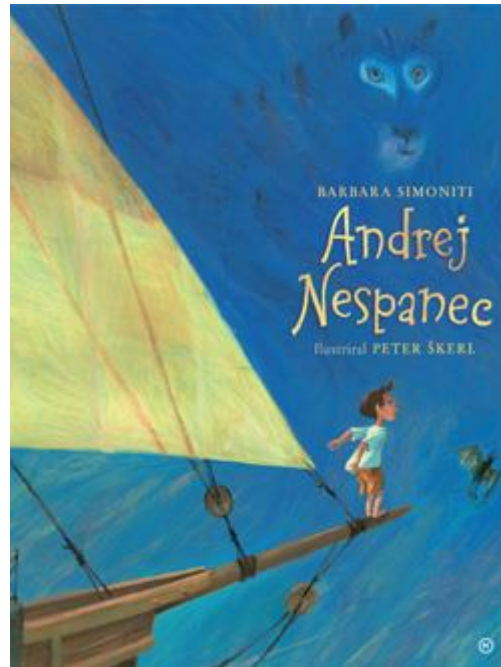

Barbara Simoniti in Peter Škerl: *Andrej Nespanec* (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014)

Ustvarjalni moči peresa Barbare Simoniti in čopiča Petra Škerla sta se združili že pri Močvirnikih, sedaj ju je pljusknilo v svet sanj.

Naslov *Andrej Nespanec* deluje precej resno, čeprav slikanica pripoveduje o majhnem dečku (celo fantova mama se zvečer zateka k ljubkovalnim oblikam njegovega imena). A Barbara Simoniti se tudi spričo svojih najmlajših bralcev ne ukvarja z enostavnim mehčanjem besed na prvo žogo. Če so nekateri otroci zaspanci, so drugi pač nespanci, tu ni kaj. Poleg tega pa otroku, ki v vihrajoči zavesi prepozna jadra in ki v maminem naročju zapluje po valovih parketa, pomanjševalnice res niso potrebne. Tak otrok namreč vidi čolničke v svojih opečenih kruhkih in nasmehne se, ko mu netopir zatrdi, da je nekaj 'jasno kot črna noč'. Tak otrok – prav tako kot Andrej – zvedavo pokuka v omaro z velikim srebrnim očesom in s škripajočimi usti, tako omaro, ki je malo duplina in malo kajuta. Pisateljčina pripoved mladega poslušalca oz. bralca nosi, kot Andreja nosi njegova ladja; na morju se ves čas pozibava, valovi so včasih igrivi, včasih se v globini besed zasvetlika srebrna večpomenskost. Tu in tam se plovba ob pomišljajih malce upočasni in kapitan se zamisli, včasih se pripoved ob klicaju razživi – le brezvetrja ni nikoli.

Peter Škerl avtoričini pripovedi sledi in jo obenem nadgrajuje. Odeja z galebi zavalovi za mamo, v igri svetlobe in senc se na stenah rišejo barke, celo mleko v skodelici je razburkano. Le v kopalnici, v prostoru s pipami in grelnikom za vodo, torej tam, kjer vode res ne manjka, ugledamo samo dečka - krtači si zobe, tjulenj se mu stiska pod roko. A ker pisateljica pravi, da dečkove misli pri umivanju miže, ilustrator seveda ne more prikazati razpetih jader nad jatami rib ali kita. Ti Andreja spet pričakajo ob postelji. Kit je orjaški, kot je na nekaterih slikah velika tudi senca, ki pljuska celo pod besedilo in se pretaka v temne kote sobe ali omare.

Ko Andrej zaplava v globoke sanje, skupaj z maminim utihne tudi pisateljičin glas in krmilo suvereno prevzame ilustrator. Andrej se bo s svojo barko, ki se dobesedno izvije iz hiš, zlil v vrtinec, v nekakšen svetel tunel, skupaj z njim pa tudi skrivnostni tiger, ki nastaja iz meglic (in ki morda tudi sam soustvarja ta vrtinec). Dežela, v kateri pristaneta, je povsem drugačna od tiste, kjer se je njuna pot začela: Andrej in tiger sta sicer na trdnih tleh, a vendarle v fluidnem svetu, svetu sanj. Barve so svetlejše in liki prosojnejši, merila so drugačna (Andrej je ves majhen in droban ob velikanskem rastju in tigru), prostora za postavljanje vprašanj je veliko, odgovori pa niso enoznačni.

In ko Andreja tiger prinese iz sanjskih podob Petra Škerla spet naravnost nazaj v besedilo Barbare Simoniti in se pripoved, ki se začne ob odprtem oknu, zaključi z zaprtimi vrati, bralec ve, da se bo s krmarjema po besednih in nebesednih poteh ter z Andrejem, kitom, netopirjem, tigrom in z vsemi ostalimi še srečeval. Užitek je namreč prebirati besedilo za otroke, v katerem avtorja svojih mladih bralcev niti za hip ne podcenujeta.

Veronika Rot Gabrovec